Aº. 1852. N°. 220.

Opregte Vrijdagsche HAARLEMSCHE COURANT van 17 September.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 14 September.

[*Uit bijzondere berigten.*] Z. M. heeft een besluit geteekend, 't welk van hoog gewigt voor het staatsbestuur wordt geacht, en waarbij de presiderende minister op het standpunt wordt geplaatst, op 't welk de beroemde staatskanselier Vorst *v. Hardenberg* zich zoolang heeft bevonden. Bij dit besluit wordt aan al de overige ministers voorgeschreven, om geene maatregelen, hun departement betreffende, te beramen, voortedragen of te werk te stellen, dan na zich daarover, hetzij bij monde, hetzij in geschrift, met den presiderenden minister te hebben beraden en diens toestemming daartoe te hebben erlangd. De laatstgenoemde bewindsman kan, naar vereischte van zaken, eene overweging der betrekkelijke aangelegenheid in den Raad der ministers verlangen, of ook wel eene voordragt aan den Koning, welke hem echter altijd zal worden kenbaar gemaakt, opdat ook hij zijne bedenkingen deswegens aan Z. M. zou kunnen voordragen. Alleen de regelmatige voordragten van den minister van Oorlog zullen van deze bepalingen zijn uitgesloten. Men meent, dat door dezen maatregel aan de eerste vereischten eener Constitutionele Regering wordt voldaan; — dat tevens aan de werking van het Bestuur eene zeer wenschelijke kracht en éénheid wordt verzekerd, en ook door Z. M. aan den minister *v. Manteuffel* een nieuw blijk van vertrouwen wordt gegeven.

Morgen (den 15den) zal er eene bijeenkomst van de Conferentie voor het Tolverbond plaats hebben, en zal Pruissen antwoord verlangen op zijne tegenverklaring. Men meent reeds te weten, dat van de zijde der Coalitie zal worden te kennen gegeven, dat hare gemagtigden, bij gebrek aan de vereischte instructien, aan dit verzoek niet kunnen voldoen. Men houdt het voor mogelijk, dat Pruissen nog een paar dagen zal willen wachten, alvorens te beslissen, omdat er mogelijkheid bestaat, dat eene of twee der gecoaliseerde Staten, niet geheel instemmende met de overige, eene afzonderlijke verklaring zullen inleveren, die tot eene nieuwe bemiddeling tusschen Pruissen en die Staten zou kunnen leiden.

VAN DEN RIJN, 15 September.

De aartsbisschop van Parijs, de heer *Sibour*, is te Berlijn aangekomen, en, na den Koning te zijn voorgesteld, bij Z. M. ter maaltijd genoodigd. — De prelaat keert, na de Rijn-streken te hebben bezocht, over Belgie, naar Frankrijk terug.

— Nadat ook de Eerste-Kamer van Keur-Hessen de voorgestelde geldleening van anderhalf millioen thalers had goedgekeurd, is die leening nu door het Hoog Bewind opengesteld en ondernomen.

— Men meldt uit Zwitserland, dat er bij de hoofdpartijen in het kanton Freyburg eenige toenadering wordt bespeurd omtrent het landsbestuur, maar dat de kerkelijke verwikkeling nog veel moeite baart, en dat men zich te dien aanzien bezwaarlijk met elkander zal kunnen verstaan.

PARIJS, 13 September.

Men houdt zich overtuigd, dat de togt des Voorzitters aanleiding zal geven tot het ontslaan van prefecten, die zich niet ijverig genoeg betoonen om de belangen der Regering te bevorderen, of ongeschikt zijn om langer bekleed te blijven met de gewigtige aan hen opgedragene betrekking. Reeds vroeger is het gebleken, dat het Hoofd van den Staat zeer goed het wezen van den schijn weet te onderscheiden, en het ontbreekt thans welligt minder dan ooit te voren aan hooggeplaatste ambtenaren, die openlijk blijken geven van geestdrift voor de napoleontische zaak, doch in het geheim de bedoelingen der Regering trachten tegen te werken.

Het eskader van de Middellandsche-Zee zal, naar men van onderscheidene zijden verzekert, op de reede van Toulon geankerd zijn gedurende het verblijf des Voorzitters in die belangrijke zeehaven. Deze vloot bevond zich den 4den September te Napels, en zou denkelijk den 10den de reis naar Toulon aannemen. Men was eerst voornemens geweest, om in Toulon eene voorstelling te geven van het merkwaardige beleg dier stad in het jaar 1793, doch heeft daarvan moeten afzien, omdat de meeste troepen bij Marseille zullen worden zamengetrokken.

De bisschop van Nevers heeft verlof gegeven tot het eten van vleesch gedurende het verblijf des Voorzitters daar ter stede, 't welk op eenen kerkelijken feestdag invalt. — Over het algemeen beijveren de hooge geestelijken zich zeer om de menigte gunstig te stemmen ten aanzien van het Hoofd van den Staat.

— De aanhangers van het oudste stamhuis der *Bourbons* zijn en blijven steeds in twee hoofdpartijen verdeeld, namelijk in de zoodanigen, die zich stipt willen houden aan den Graaf *de Chambord*, en de Legitimisten, welke zich aan de partij der Bonapartisten hebben aangesloten. De prefecten zullen met veel omzigtigheid te werk moeten gaan, ten einde geene aanleiding te geven tot het kwetsen der eigenliefde van invloedrijke personen, die de zaak des Voorzitter zeer kunnen bevoordeelen of benadeelen. Men kan het als zeker aannemen, dat ook in dit opzigt de aanstaande reis des Voorzitters menige belangrijke bijzonderheid zal opleveren.

De 29sten September is de verjaardag van den Graaf *de Chambord*, en reeds zijn vele Legitimisten van hier naar Frohsdorff vertrokken, ten einde op dien dag hunne opwachting te maken bij den genoemden Pretendent. Het is opmerkelijk, dat onder deze Legitimisten een bijzondere ijver aan den dag wordt gelegd, vooral door diegenen, welke het lidmaatschap in de Algemeene Raden hebben aanvaard en als zoodanig den eed van trouw aan den Prins-Voorzitter afgelegd hebben. Hier te lande beweren die Legitimisten, dat zij aan de instructien van den Graaf niet dat gewigt hebben gehecht, 't welk thans blijkt, dat daaraan indedaad moet worden toegekend, en dat vooral de wijze, waarop die instructien zijn bekend gemaakt, dit gevoelen bij hen meer en meer ingang heeft doen vinden. Van goederhand wordt medegedeeld, dat diegenen, welke te Frohsdorff deze en dergelijke verontschuldigingen mogten willen doen gelden, alles behalve goed zullen worden bejegend.

Het verbieden van het legitimistische orgaan *le Corsaire* is steeds het onderwerp der gesprekken. Er schijnt weder eenige verkoeling te zijn ontstaan tusschen den Prins-Voorzitter en zijne neven *Pierre Bonaparte* en *Napoleon Bonaparte*. Uit dien hoofde vindt het vrij algemeen geloof, dat de heer *Pierre Bonaparte* de bestuurders van het dagblad *le Corsaire* de verzekering heeft gegeven, dat hij persoonlijk alles wat mogelijk was in 't werk wilde stellen, ten einde hen in de gelegenheid te stellen tot het voortzetten der uitgaaf van hun dagblad, desgevorderd onder eenen anderen naam.

Men verzekert, dat de bestuurders van den *Corsaire* den heer *Berryer* en andere beroemde regtsgeleerden hebben geraadpleegd over de vraag, of er in de gegevene omstandigheden grond aanwezig was, om van de Regering eene geldelijke schadeloosstelling te vorderen. Men gelooft niet, dat eene daartoe strekkende regtsvordering iets zal kunnen baten, doch houdt het voor niet geheel onmogelijk, dat de zaak niettemin zal worden doorgezet: in welk geval naar alle waarschijnlijkheid de belangen van *le Corsaire* door den heer *Berryer* zullen worden bepleit.

— Het te Besançon uitkomende dagblad behelst eene officiële mededeeling van den prefect in het departement van de Doubs van den navolgenden inhoud:

„ Over het algemeen hebben de verkiezingen van leden voor de stedelijke Raden in het departement zeer gunstige uitkomsten opgeleverd. De groote menigte nieuw benoemde maires en adjunct-maires zijn door de meerderheid der kiezers tot leden der gemeente-besturen gekozen geworden.

„ De administratie betreurt het echter, dat in eenige gemeenten personen, die vijandig ten aanzien der Regering gezind zijn, verkozen zijn. Dit kan niet geduld worden, zonder den wettigen invloed van de overheid en tevens de openbare rust der gemeenten in de waagschaal te stellen.

„ Er zijn maatregelen genomen, om de stedelijke Raden, in welke deze zaden van onrust en desorganisatie zijn gelegd, onverwijld te schorsen. Aan dezelve zal zelfs de tijd niet worden gelaten om bijeentekomen.”

Deze verklaring maakt nogal indruk. Indedaad kan zij als een merkwaardig teeken des tijds worden aangemerkt, in zoo ver daaruit op eene overtuigende wijze blijkt, hoe de Regering denkt over het beginsel der Volks-souvereiniteit.

Voor 't overige schijnen de stemgeregtigden steeds zeer weinig belang te stellen in het werk der verkiezingen van leden der gemeente-besturen. Te Pézénas onder anderen zijn van de 2100 ingeschrevene kiezers slechts 38 opgekomen. Te Beziers, Nimes, Auxère, Bedarieux en in eene menigte andere plaatsen zijn de verkiezingen almede niet geldig, bij gebrek aan genoegzame deelneming.

— Eene groote menigte arbeiders zullen eerlang, ten gevolge van het verleenen der concessie voor het glazen paleis in de Champs-Elysées, ruimschoots werk vinden. Men begroot het aantal der gezinnen, die daardoor gedurende twee jaren van brood verzekerd zijn, op niet minder dan 300. Uit alles blijkt, dat het werk krachtdadig zal worden doorgezet, en dat niets zal worden verzuimd, om de Regering in staat te stellen tot het verwezenlijken van het ontwerp der algemeene tentoonstelling in het jaar 1854.

— De heer *Veuillot* heeft zich in het door hem bestuurde clericale orgaan *l'Univers* onlangs beziggehouden met eene beoordeeling van den toestand, waarin de openbare dagbladpers is gebragt, en meer in het bijzonder met de laatstelijk door de dagbladen *le Constitutionnel* en *le Pays* genomene maatregelen van financiëlen aard, tot het behouden hunner geabonneerden.

Bij die gelegenheid vestigt de genoemde clericale dagbladschrijver de aandacht op den roman-feuilleton, die, volgens hem, vóór de Februarij-omwenteling zoovele onheilen heeft gesticht, te dier zake door alle weldenkenden werd veroordeeld, en thans weder met vernieuwden ijver zal worden ingevoerd door dagbladen, die voorgeven, dat zij de behoudende partij en de beginselen van orde zijn toegedaan. De heer *Veuillot* veroordeelt zich onder anderen eenen heftigen uitval ten aanzien van het dagblad *le Constitutionnel*, 't geen nu omstreeks zes jaren geleden in zijn feuilleton den roman van *den Wandelenden Jood*, van den heer *Sue*, heeft bekend gemaakt, welk geschrift met graagte is gelezen geworden door velen, die vast overtuigd waren, dat zij de godsdienstige beginselen eerbiedigden en de socialistische leerstellingen bestreden. *Isaac Laquedem*, de wandelende Jood van *A. Dumas*, zal thans door *le Pays* worden uitgegeven en gewis niet door het publiek met geene mindere belangstelling worden ontvangen. De heer *Veuillot* geeft van ter zijde te kennen, dat de Regering wel een wakend oog mag houden op den roman-feuilleton, vermits deze zoo ligtelijk gelegenheid kan geven tot verderfelijke toespelingen van godsdienstigen en staatkundigen aard. Van eene anti-clericale zijde wordt aangevoerd, dat de heer *Veuillot* niet alles kan hebben, en zich tevreden behoort te stellen met de door hem zoozeer gewenschte banden, waardoor thans zijne felste staatkundige tegenstanders worden beteugeld.

PARIJS, 14 September.

De Prins-Voorzitter heeft heden namiddag omstreeks één ure de reis naar de zuidelijke departementen aanvaard. Het stationsgebouw van de ijzerbaan was reeds vroeg door eene belangstellende volksmenigte omringd, met vlaggen en bloemkransen versierd en door eene genoegzame militaire magt behoorlijk afgezet. Het vermelde er voorts van politie-agenten van hoogeren en minderen rang.

Verder hadden zich naar de station begeven, om getuigen te zijn van het vertrek des Voorzitters, de generaals *Carrelet*, *Renault*, *Courtigis*, *Levasseur*, *Korte*, *d'Ornano*, *Lawoestine*, allen vergezeld door hunne staven, de prefect van politie *Pietri*, de heer *de Nieuwerkerke* en de meeste ministers in hunne gala-kleeding. — Eene deputatie, zamengesteld uit zoogenaamde Forts de la Halle, vergezeld door eenige Dames de la Halle, had verlof ontvangen om binnen de station te komen, ten einde den Voorzitter hare hulde aantebieden.

Om een ure is de komst van Prins *Lodewijk Napoleon* aangekondigd geworden door het slaan der trommen van de lienietroepen. De Prins was gezeten in eene opene calèche, in welk rijtuig met hem plaats genomen hadden zijn oom de maarschalk *Jerome*, de minister van Oorlog en de generaal *de Goyon*. Het rijtuig werd geëscorteerd uitsluitend door de officieren der vier te Versailles in bezetting liggende regimenten zware kavallerie, welke als eene hooge gunst verzocht hadden, om den Prins van het Paleis te Saint-Cloud naar de station te mogen begeleiden: welk verzoek was toegestaan geworden. De Prins is met luide geestdrift begroet geworden, en de kreet van: „ leve de Keizer!” is bij herhaling gehoord. Dezelve schijnt vooral met kracht aangeheven te zijn door de manschap der mobiele gensdarmerie. — De heer *de Morny* heeft nog gelegenheid gehad om de leden der administratie van de ijzerbaan aan den Prins-Voorzitter voorstellen.

De Prins heeft al de omstanders met de meeste welwillendheid gegroet, en plaats genomen in het voor hem bestemde rijtuig, waarin zich bevonden de ministers *de Maupas* en *de Saint Arnaud*: verder de heeren *Fleury*, *Bacciochi*, *de Goyon*, *de Richemont*, *Mocquart*, *Canrobert*, *Bruzelin* en anderen, ten getale in het geheel van zeventien personen. Met deze is hij naar Bourges vertrokken.

De Prins heeft niet, zoo als aanvankelijk was aangekondigd, de linie der Boulevards gevolgd, maar de kaden langs de rivier de Seine. Wat aanleiding heeft gegeven tot deze wijziging van het oorspronkelijke plan, blijkt niet. Op de kaden was weinig geestdrift voor het Hoofd van den Staat: 't welk welligt moet worden toegeschreven aan de omstandigheid, dat de Prins daar niet werd verwacht. Bij den Pont-Neuf meent men den kreet van „ leve de Keizer!” te hebben gehoord.

— Heden wordt verzekerd, dat de turksche vloot uit de Dardanellen is gestevend, koers zettende naar Tunis: — dat de fransche bewindslieden het geraden hebben geoordeeld om de vloot van de Middellandsche-Zee vooreerst voor Napels te laten, en dat het uit dien hoofde zeer mogelijk is, dat gedurende het verblijf des Voorzitters te Toulon de vloot zich niet op de reede van die stad zal bevinden.

Het ontbreekt hier niet aan personen, die geen geloof hechten aan de mogelijkheid van verwikkelingen met Turkije en het er voor houden, dat, indien het fransche eskader last heeft bekomen om vooreerst bij Napels te blijven, dit is geschied omdat de komst des Voorzitters te Toulon nog zoo spoedig niet plaats zal hebben, en het uit dien hoofde onnoodig is om die vloot thans reeds daar te doen aankomen.

— Het berigt, 't welk door den *Morning Chronicle* is medegedeeld, betreffende eene handels-overeenkomst tusschen Engeland en Frankrijk, wordt hier steeds als onwaar aangemerkt. Men heeft het nog niet vergeten, dat eenigen tijd geleden het genoemde dagblad heeft gesproken van het tractaat der noordsche mogendheden ten einde de invoering van het erfelijken keizerschap hier te lande te beletten: welk berigt een zoo diepen indruk heeft gemaakt, doch naderhand is gebleken een verzinsel te zijn.

PARIJS, 15 September.

Gisteren avond is, naar luid van eene eerste alhier ontvangene telegrafische depeche, de Voorzitter te Bourges aangekomen, en om zes ure is hij in de hoofdkerk dier stad binnengetogen, onder het vreugde-gejuich der groote menigte volks, die allerwegen, waar hij doortrok, geschaard stond.

LONDEN, 14 September ('s avonds).

Men verneemt, dat er een nieuw kasteel, voor het verblijf van H. M. de Koningin, in het Schotsche gebergte, in de nabijheid van Balmoral, zal worden gebouwd, waarvan de kosten op 80 à 100,000 p. st. worden begroot.

— De heer *Newman*, welke onlangs tot de r. k. godsdienst is overgegaan, is door een der italiaansche uitgewekenen, den gewezen priester *Achilli*, ter zake van hoon en laster, in een regtsgeding betrokken geworden, 't welk ten nadeele van den eerstgenoemde is uitgewezen en waarbij hij tot eene zeer aanzienlijke geldboete, met de kosten, is veroordeeld. Door sommigen wordt de geheele verschuldigde som op 12000 p. st. begroot. Om in deze kosten te voorzien, en om tevens den heer *Newman* een bewijs van belangstelling te geven, worden zoo wel hier te lande als in het buitenland [ook in Nederland] gelden tot dat einde ingezameld. De opbrengst schijnt tot dus verre niet aan de behoefte te beantwoorden, weshalve, naar aanleiding van eene beschikking van den kardinaal *Wiseman*, gisteren hier ter stede eene vergadering is gehouden, in welke men zich met elkander heeft verstaan

omtrent de te nemen maatregelen, ten einde deze inzameling meer algemeen te maken, en alzoo het voorgestelde doel te bereiken.

— Uit Ierland wordt gemeld, dat, ter zake van den moord van den heer *Ryan*, verscheidene personen, en onder anderen lieden die behooren tot de bende der zoogenaamde Hackkets, in verzekerde bewaring zijn gesteld. Het gebeurde heeft den stedehouder in het graafschap Waterford, lord *Stuart*, aanleiding gegeven, om eene bijeenkomst te gelasten van al de regterlijke overheids-personen in dat district, ten einde den toestand der maatschappij daar te lande te overwegen en maatregelen te beramen ter beveiliging van personen en eigendommen. Een aantal der genoemde overheids-personen hebben deze vergadering bijgewoond. Allen hebben zich ten hoogste verontwaardigd betoond over het voorgevallene, en zich verklaard voor het nemen van buitengewone maatregelen om deze en dergelijke misdrijven met kracht te keer te gaan. Men spreekt van eene aanvraag aan het Hoog Bewind voor eene buitengewone magtiging, om de aangeklaagden ten spoedigste te regt te kunnen stellen.

LONDEN, 15 September.

Uit Dover is gisteren avond hier berigt ontvangen, dat de hertog *van Wellington* in den ochtend van dien dag ongesteld geworden en 's middags, kort na drie ure, op zijn zomer-verblijf Walmer-castle, nabij de genoemde stad, overleden is. — Deze tijding heeft hier een ongemeen diepen iddruk gemaakt; zij was geheel onverwacht, want men had niet vernomen, dat de gezondheid van den hoogbejaarden hertog in den laatsten tijd minder gunstig geworden was.

Hulde doende aan den nu ontslapen grooten man, zegt onze *Times* o. a. het volgende:

„ Indien iets de smart kan leenigen, welke Engeland gevoelt door den dood van zijn grootsten man, is het deze bedenking, dat in den levensloop van den nu ontslapene geen pligt onvervuld, geen eerbewijs onbetoond wordt gevonden. Zijn leven was als een onbewolkte lange dag, van 't begin tot het einde eene aaneenschakeling van roemrijke daden, bezield door nimmer verkoelden ijver voor 's lands dienst, bestuurd door vaste beginselen die al zijne handelingen, al zijn staatkundig beleid kenmerkten. Door eene menigte van snel elkander opvolgende roemruchtige feiten werd hij tot eene hoogte van eer en aanzien verheven, die niemand anders hier te lande ooit bereikt geeft. De plaats, welke de hertog *van Wellington* in de raadsvergaderingen van dit Rijk, en in het leven zelf van Engeland bekleedde, kan niet meer vervuld worden. Noch bij het leger, noch in de raadzalen is iemand, die met zoo veel gezag, als hij, kan handelen en spreken. Er is niemand, met wien de roem, de kracht en de waardij van onze natie zoo vereenzelvigd is.

„ Onoverwonnen op het krijgsveld, werd zijn zwaard nimmer getrokken voor de verovering van landen, maar voor de onafhankelijkheid van Europa en tot bescherming van zijn vaderland. Door de dankbaarheid van Europa en van de britsche natie tot het hoogste aanzien en de grootste magt verheven, welke een onderdaan der britsche monarchie kan bereiken; bleef bij het gebruik maken van zijne magt en invloed, zorgvuldig steeds binnen de grenzen van den pligt eens onderdaans. Nooit werd eenige wet om zijnent wil verkracht of verwrongen: nooit werd in zijn belang eenig regt van iemand anders een haarbreed verkort. Onder zijne landgenooten of onder zijne tegenstanders was geen mensch, die zeggen kon, dat de Hertog hem verongelijkt had; zijn geheel bestaan was gewijd aan de zaak van wettiggezag en van geregelde magt.

„ Helderheid en juistheid van oordeel en gepastheid in handeling waren ongetwijfeld de voornaamste oorzaken van 's Hertogs luisterrijke wapenfeiten en van zijn groot gezag in de raadzalen van zijn vaderland zoowel, als in de europesche conferentien. Die eigenschappen gaven aan zijne besluiten eene oorspronkelijkheid en kracht, als van het genie, en zetteden somtijds aan zijne taal bij de beraadslagingen een nadruk en gewigt bij, 't welk schitterender redenaars ontbrak. Zijn geest, die zich niet bekommerde over hinderpalen, ging altijd langs den kortsten weg tot zijn doel af; zelfs in de laatste jaren van zijn leven behield hij al die juistheid van inzigt en handeling, waarmede hij vroeger de hem voorkomende zaken plagt te behandelen. Dit was het geheim van die natuurlijke fikschheid en eenvoudigheid van stijl, welke gevonden wordt in zijne talrijke depeches, te midden van het gewoel en de zorgen des oorlogs geschreven, en van zijne duidelijke en gepaste wijze van voorstelling, die nooit naliet een helderen indruk te maken bij degenen, tot wie hij sprak.

„ Vast besloten hebbende, weerstand te bieden tegen hetgeen hij voor volks-geschreeuw hield, erkende hij echter zoozeer als iemand de aanspraken van eene vrije natie op de trapsgewijze ontwikkeling van hare belangen en regten, en zijne diensten aan de zaak van vrijheid en vooruitgang waren niet te minder groot omdat zij gemeenlijk bestonden in het beteugelen of ontwapenen der vooroordeelen van dezelver sterkste tegenstanders. Ofschoon door geboorte, karakter en denkwijze verbonden aan den stand en aan de zaak van de britsche aristocratie, wist echter de hertog *van Wellington*, dat in den tegenwoordigen tijd de wezenlijke magt dier adelijke klasse gelegen in hare onkreukbare gehechtheid aan constitutionele beginselen en hare eerlijke erkenning van de volks-regten." — Vervolgens gewaagt de *Times* van des hertogs godsdienstigheid; van zijne voorkomende vriendelijkheid jegens allen die met hem in aanraking kwamen; van zijne milddadigheid: naauwgezette vervulling van alle pligten. Daarna besluit de schrijver aldus:

„ Wanneer men in volgende tijden in de geschiedboeken van Engeland zal zoeken naar voorbeelden van geestkracht en burgerdeugd onder degenen, die dit Rijk tot deszelfs verheven standpunt op aarde hebben opgevoerd, zal geen naam glansrijker en meer onbesmet uitblinken dan die van *Arthur Wellington, den grooten hertog van Welllngton.* Hij was het toonbeeld van een Engelschman, en ofschoon men geneigd is om aan de groote mannen van vroegere tijden eer en lof toetezwaaijen, die men gewoonlijk aan zijne tijdgenooten onthoudt, kunnen wij in de lange rij van onze veldheeren en van onze edellieden er geen vinden, welke gelijkgesteld kan worden met hem, die nu uit ons midden is heengegaan, die een onverwelkelijken roem nalaat."

De hertog *van Wellington* was in 1769 in Ierland geboren en van eene aanzienlijke iersche familie. Zijn geboorte-dag en zijne geboorte-plaats zijn niet met volkomene zekerheid bekend. Hij zelf vierde zijn verjaardag den 18den Junij. Vrij algemeen wordt Dangan-castle, in het graafschap Meath, voor de plaats gehouden, waar hij het eerste levenslicht zag; anderen echter beweren, op grond van het doop-register der St. Petrus-kerk te Dublin, dat hij in die stad geboren is.

BRUSSEL, 15 September.

De benoeming van den abt *Montpellier*, van Namen, tot bisschop van Luik is door een der hoofd-organen van de clericale partij aangekondigd en vindt uit dien hoofde geloof. Men kan kwalijk veronderstellen, dat deze geestelijke dadelijk tot de orde der Jesuiten behoort; maar dit is zeker, dat hij bekend staat als een warme voorstander van hare beginselen. Men voegt er bij, dat deze benoeming het kathedrale kapittel van Luik, 't welk zeer gaarne de benoeming van eenen anderen geestelijke had gewenscht, niet zeer welgevallig zal zijn.

— De Kamer van Koophandel te Antwerpen, geraadpleegd zijnde over eenige in de zamenstelling van deze en andere Kamers te maken wijzigingen, heeft zich bepaaldelijk verklaard tegen eene regtstreeksche verkiezing der leden door de patent-pligtigen, en eenstemmig begrepen, dat de toepassing van dit beginsel verderfelijk zal werken, en een staatkundig element brengen in een ligchaam, 't welk alleen practicale belangen behoort te beoogen en te bevorderen. De Kamer verlangt de benoeming der leden te zien opgedragen aan *notabelen*, waarvan de lijst door het *Bewind* is opgemaakt.

's GRAVENHAGE, 15 September.

Bij besluit van 13 September heeft Z. M. bepaald, dat te Goes eene Kamer van Koophandel en Fabrieken zal worden gevestigd.

— Bij besluit van 14 September heeft Z. M. tot lid van den Raad van bestuur der K. Academie van beeldende kunsten te Amsterdam benoemd den heer *B. de Greef Jzn.*

'S GRAVENHAGE, 16 September.

Uit het verslag der commissie van rapporteurs van de Eerste-Kamer nopens het ontwerp tot verhooging der staats-begrooting voor het achterstallige aandeel van Nederland in de Russische schuld in Holland, blijkt o. a., dat, bij de overweging van dit wets-ontwerp, de beoordeeling verschillend was naar mate van het standpunt, waarop men zich ter behandeling van dit onderwerp meende te moeten plaatsen. Wanneer de wet (door eene aanmerkelijke wijziging, thans van de veel besprokene overeenkomst met Rusland, van 30 Augustus 1850, geheel afgescheiden) op zich zelve werd beschouwd, dan konden velen daarin berusten. Sommigen verblijdden zich, dat het ontwerp aldus gewijzigd was, zoodat men nu slechts eene zuiver financiële wet had te beoordeelen, en niet gehouden was om door de aanneming zijne goedkeuring aan de geslotene conventie te geven. Anderen meenden, dat het tractaat door de verandering van het wets-ontwerp geheel ter zijde was gesteld, en men zich derhalve met eene beoordeeling van de overeenkomst niet had in te laten.

Wederom anderen beschouwden het wets-ontwerp in deszelfs tegenwoordigen vorm als een vrij duidelijk protest tegen die overeenkomst, en meenden daarom dat de aanneming van hetzelve door deze Kamer met eene afkeuring der bewoordingen van het tractaat gelijk zoude staan. — Andere leden daarentegen konden de onderhavige voordragt niet zoo geheel afgescheiden beschouwen van de eenmaal met Rusland geslotene en geratificeerde overeenkomst, welke, officieel aan de Vertegenwoordiging medegedeeld zijnde, den grondslag van het onderzoek der gedane voordragt bij de andere Kamer heeft uitgemaakt en eerst bij het slot der beraadslagingen van die Kamer, door het aangenomen amendement, van de wet wel is losgemaakt, doch niettemin blijft bestaan: waarom zij zich van eene beoordeeling dier overeenkomst niet geheel meenden te kunnen onthouden.

Dit verschil van standpunt gaf aanleiding tot het uiten van onderscheidene gevoelens, welke in het verslag worden uiteengezet, en waarop door de Regering o. a. het volgende is geantwoord:

„ De Regering is van meening, dat ter beoordeeling van het gegeven ontwerp van wet, in zijnen tegenwoordigen toestand, het door die leden gekozen standpunt het eenige juiste is, welke meenen, dat men slechts eene zuiver financiële wet heeft te beoordeelen; met andere woorden, de vraag te beslissen, of aan de Regering de gevraagde som van *f* 1,318,750 al dan niet zal worden toegestaan, om aan Rusland de gedachte schuld te voldoen, zonder meer. — Of het wets-ontwerp in zijnen tegenwoordigen vorm, zoo als het verslag van heeren rapporteurs zich uitdrukt, als een vrij duidelijk protest tegen de gedachte overeenkomst zoude zijn te beschouwen, en alzoo de aanneming der wet met eene afkeuring der bewoordingen van het tractaat gelijk zoude staan, — de Regering gelooft, dat deze vraag voor geene absolute beantwoording vatbaar mag worden geacht, maar dat die beantwoording geheel afhangt van de grootendeels onbekende redenen, welke de individuele leden der Tweede-Kamer er toe geleid hebben om zich met den gewijzigden vorm der wet te vereenigen, en welke insgelijks de leden der Eerste-Kamer er toe zullen leiden, om voor het gewijzigde ontwerp te stemmen.

„ De Regering heeft steeds in de overtuiging verkeerd, dat de schuldvordering van Rusland in beginsel allezins gegrond is, en dat zoowel de eerlijkheid en de goede trouw, als de eer en de waardigheid, mitsgaders de belangen van Nederland vorderden, de afgegevene verbindtenissen en de dienovereenkomstig gedane aanbieding thans gestand te doen.

„ De Regering is van meening, dat eene door de eene jegens de andere partij uitgesproken verbindtenis (engagement *de lui tenir compte* van dit of dat ten zijnen behoeve gedaan voorschot (avance), de stellige erkentenis van schuld van de gedachte som, en alzoo de verpligting tot voldoening daarvan insluit. — Na al hetgeen vroeger en later omtrent den vorm der gesloten overeenkomst (voor zoo verre deze thans alhier nog in beschouwing kan komen) gezegd is, zal de Regering tegenwoordig in geene bijzonderheden treden. Zij heeft die overeenkomst steeds beschouwd als eene transactie over zeer uiteenloopende sustenuen, waarbij elke partij hare eigene meening doet gelden.

„ Voor zooverre de gedachte, met Rusland geslotene conventie alhier nog voegzaam een object van beschouwing mag zijn, veroorlooft de Regering zich optemerken, dat, gelijk reeds vroeger bij herhaling is aangemerkt, de beslissing der onderwerpelijke vraag vóór alles afhangt van de beantwoording der vraag, wat door *bepalingen, wettelijke regten betreffende*, waarvan alinea 3 van art. 57 der Grondwet spreekt, te verstaan zij. Maar aangenomen, dat daaronder ook moeten begrepen worden geldelijke verpligtingen, bij verdrag jegens vreemde mogendheden aangegaan, zoo gelooft de Regering, gelijk zulks ook van elders is beweerd, dat de gedachte ratificatie allezins konde plaats hebben, zonder bevorens de goedkeuring der Staten-generaal te hebben erlangd, eensdeels dewijl het hier geene *nieuwe* geldelijke verpligting gold, en anderdeels, dewijl de erkenning dier verpligting bij de conventie van 30 Augustus 1850 geheel voorwaardelijk is geschied, en van de goedkeuring der Staten-generaal afhankelijk is gesteld, altijd onder hetzelfde voorbehoud. Ook gelooft de Regering, na al hetgeen ten deze reeds door haar aan de Tweede-Kamer is gezegd, in geene verdere bijzonderheden te mogen treden, en zich te kunnen bepalen met hare overtuiging uit te spreken, dat de gave afsluiting der Conventie van 30 Augustus 1850, alvorens in breede officiële onderhandelingen te treden, teregt door haar is beschouwd door de belangen van het land bevolen te worden, onder bijvoeging dat de latere door haar omtrent de uitvoering van die overeenkomst gevoerde onderhandelingen geenszins in strijd geweest zijn met die overeenkomst, maar alleen strekten in het dadelijk voordeel der schatkist. Volgens den inhoud der wet, zoo als die thans aan de beoordeeling der Kamer onderworpen is, zullen door de betaling der som van *f* 1,318,750 aan Rusland, alleen de beide gedachte declaratien voldaan zijn; volgens de geslotene conventie daarentegen, zullen alle vorderingen, welke van den kant van Rusland, krachtens de conventie van 9 Mei 1815 tegen Nederland konden gemaakt worden, gekweten zijn."

— Uit het verslag der commissie van rapporteurs over het wets-ontwerp tot regeling van den pligt der provincien, om behoeftige gemeenten te gemoet te komen, blijkt, dat de wijziging, daarin door de Tweede-Kamer gemaakt, vrij algemeen bijval heeft gevonden. Men achtte dezelve allezins verkieslijk boven de oorspronkelijke voordragt der Regering. Desniettemin vond het ontwerp, ook in zijnen tegenwoordigen vorm, bij de meeste leden gewigtig bezwaar. Men achtte het zeer bedenkelijk, aan het uitvoerend gezag de bevoegdheid te verleenen, om tegen het uitgedrukte gevoelen zoowel van Gedeputeerde, als van Provinciale Staten te verklaren, dat eene gemeente behoefte heeft aan onderstand tot voorziening in de kosten van alle die verschillende onderwerpen, die bij art. 205 der gemeentewet of bij andere wetten reeds aan de gemeenten zijn opgelegd of later opgelegd zullen worden. Men wees daarbij op de eerlang vasttestellen wetten nopens het armbestuur en het onderwijs, en men kon zich niet vereenigen met het denkbeeld, dat de provinciale besturen bij administrativen maatregel genoodzaakt zouden worden tot het doen van uitgaven, waarvan zij zelven het nut niet zouden mogen beoordeelen; ja welke door haar zelfs noodeloos werden geacht.

Sommige leden, die de gemelde bezwaren mede op den voorgrond plaatsten, gingen daarbij verder, en beweerden dat het ontwerp als strijdig met de Grondwet moest worden aangemerkt. Bij art. 131 wordt aan de Staten de regeling en het bestuur van het provinciaal huishouden overgelaten, en daar de onderstand, aan behoeftige gemeenten te verleenen, wel niet anders dan op de begrooting der provinciale en huishoudelijke uitgaven kan worden gebragt, schijnt het ontwerp aan de bevoegdheid en de magt der provinciale Staten te kort te doen.

Deze bedenkingen zijn aan de Regering medegedeeld, waarop van haar eene uitgebreide memorie van beantwoording is gegeven, waarvan het begin aldus luidt:

„ Vooraf schijnt noodig, hetgeen tot het voordragen van dit wets-ontwerp aanleiding gaf, te herinneren. De weigering der Staten van Overijssel, om de sedert 1821, uithoofde van den door iedereen erkenden behoeftigen toestand van Schokland, uit de provinciale middelen bestreden jaarwedden van den burgemeester, ambtsdienaar, heelmeester en vroedvrouw dier gemeente, ten laste hunner begrooting van enkel provinciale huishoudelijke uitgaven voor 1852 te brengen: verder hunne, thans opgehevene bezwaren om voor de verbetering van de haven van Vollenhove, ofschoon door hen in het belang der gemeente dringend noodig geoordeeld, eenige bijdrage te verleenen, deden het Gouvernement bedacht zijn op eene wet, waarbij de pligt der provincie om behoeftige gemeenten tegemoet te komen, werd omschreven.

De gemeente, in dergelijke omstandigheden verkeerende, mag niet aan haar lot worden overgelaten. Dit verbiedt de betrekking, waarin zij tot de provincie en het Land staat. Er moet dus worden geholpen. Maar wie moet helpen? De Staat of de Provincie? De vervulling van dien pligt in alle gevallen van den goeden wil, of aan eene onderhandeling van twijfelachtigen uitslag over te laten, ware niet redelijk. Dien pligt voor alle gevallen op den Staat alleen, of op de provincie alleen te leggen, ware onbillijk. Bij het behoud der gemeente, bij de goede instandhouding der gemeentedienst, is niet slechts het belang van het Rijk, maar ook dat van de provincie, het ligchaam, waarvan de gemeenten zoo vele leden zijn, betrokken. Zoo het belang der provincie niet sterk genoeg is om eene onvermogende gemeente te hulp te komen, dan zal het belang van den Staat, om bijstand te verleenen, nog veel geringer of meer verwijderd wezen. Wat zou het gevolg zijn? De provincie is dus in de eerste plaats geroepen, te doen hetgeen zij kan. Wat daarna nog ontbreekt, wordt door het Rijk aangevuld. Ziedaar de gedachteleiding, ziedaar het beginsel waaruit het ontwerp voortvloeit."

Ten slotte zegt de Regering, dat het volgende de noodzakelijkheid der voorziening nader in het licht zal stellen. In de begrooting van Overijssel van 1853 is andermaal geene bijdrage voor Schoklands-bestuur uitgetrokken. De havens van Delfzijl, Marken, Urk, Vlieland, Terschelling en andere zijn *ten gevolge van het onvermogen der gemeenten* om die werken te onderhouden, steeds ten laste van het Rijk genomen, ofschoon wel kan worden gesteld, dat bij die inrigtingen het gemeente-belang in de eerste plaats, dat van het algemeen slechts zeer in de verte is betrokken. Eene regeling dier zaak moest in afwachting dezer wet worden aangehouden.

— Naardien niet zelden gepensionneerde militairen of andere personen, die binnen het rijk der Nederlanden, geen domicilie van onderstand hebben verkregen, ten koste des rijks, als vreemdelingen, in liefdadige en andere gestichten worden opgenomen en verpleegd, heeft de minister van Binnenlandsche Zaken dezer dagen eene aanschrijving doen uitgaan, houdende verbod van dergelijke opneming en verpleging voor rijks-rekening van gepensioneerden; gevallen van ziekten of andere bijzondere zeer dringende gevallen uitgezonderd.

Van wege de commissie voor de droogmaking van het Haarlemmer-meer is in 't begin van Augustus gemeld, dat het meer was *droog geworden*, maar dat, zoolang de afzonderlijk voltooide vakken der hoofdvaart binnen het meer niet met elkander in verband waren gebragt, de eigenlijke waterspiegel niet met juistheid kon worden berekend. Deze verbinding had in het begin der maand September moeten zijn volbragt. Dit is niet geschied. Alleen zijn *de Lijnden* en *de Cruquius* met de hoofdvaart in den *Nieuwen Meerpolder* vereenigd.

Dewijl alzoo elk der drie stoomwerktuigen op den laatsten Augustus nog een eigen boezem had, waaruit het werkte en het water dikwerf tot 4 en e. 4 e. 80 d. beneden A. P. afpompte, kan de middelbare stand van het water op dien tijd nog evenmin als op het eind van Julij worden opgegeven. Den laatsten Augustus was de stand bij den *Leegwater* 4 e. 07 d.; bij *den Cruquius* 4 e. 15 d. en bij *den Lijnden* 4 e. 09 d. onder A. P. De in het midden van het meer nog aanwezige en door den regen vermeerderende plassen worden door den wind over den bodem heen en weder bewogen. Konden zij alle op de binnenkanalen worden afgeleid, zij zouden in een oogenblik verdwijnen, als liggende veel *hooger*, dan het water in de vakken der hoofdvaart.

— De *Goessche Courant* berigt, dat maandag middag jl., door den onverwacht hoog opgezetten vloed, eene niet onbelangrijke schade aan de werken voor de indijking der Ooster-Schelde veroorzaakt is.

— Dezer dagen is de heer *Poitevin*, verzeld door zijne echtgenoote en nog vijfentwintig heeren en dames, te Londen met de grootste tot dus verre bekende luchtbal, bevattende 120,000 vierkante voeten gaz, opgestegen. Mevrouw *Poitevin* heeft zich van eene aanmerkelijke hoogte, met eene parachute, weder nedergelaten, en geleidelijk en zonder weifeling den grond bereikt. Het overige gezelschap is daarna, behouden en zeer voldaan over den afgelegden togt, nedergedaald.

— De Typographische Vereeniging *Nut en Genoegen* te Utrecht, een blijk van hulde en hoogachting willende geven aan het hoofd van het plaatselijk bestuur, heeft den heer burgemeester dezer dagen verzocht, het beschermheerschap dezer

vereeniging op zich te willen nemen. Eergisteren ontving het bestuur het verblijdende berigt, dat ZEd. Achtb., het doel der Vereeniging op prijs stellende, gaarne het beschermheerschap aanvaardde. Genoemde Vereeniging heeft aan de sub-commissie te Utrecht, ter verzameling van bijdragen voor het oprigten van een metalen standbeeld ter eere van *Laurens Janszoon Coster*, den erkenden uitvinder der Boekdrukkunst, eene bijdrage van *f* 32,29 doen toekomen. (*Ned.*)

— In de diergaarde van het Zoölogisch Genootschap te Amsterdam is aangekomen het groote Wapiti-hert van Noord-America, *Cervus Canadensis*. Opmerkelijk is de schoone verzameling van herten, welke op dit oogenblik in het bezit van het genootschap is, niet minder dan 13 soorten bevattende, wàaronder hoogst zeldzame. (*Amst. Cour.*)

— Gisteren is van de werf der heeren *Boelen*, te Amsterdam, te water gelaten het schoonerschip *Backenhagen*, 't welk zal varen voor eene reederij onder directie van den heer *J. Muysken*.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 16 September. Den 15den dezer in Texel binnengekomen: de stoomb. *Wm. Penn*, Londen; *Herstelling*, Lukkien, *Viceroy*, Hall, beiden van Archangel; en uitgezeild: de stoomb. *Lord John Bussell* en *Magnet*, beiden naar Londen; *Carolina Smit*, Paulsen, Liverpool; *Echo*; Dodds, *Hannah*, Gotts, beiden naar Sunderland; *Mary*, Mutton, Hamburg; *Louise*, Legender, Schiedam. Wind kompas rond.

Den 15den dezer in Helvoet binnengekomen: *Courier*, Tolner, Nantes; *Vixen*: Fish, Liverpool; *Margareth*, Reddie, Charlestown; *Dart*, Doughty, *Chase*, Hodgson, *Frederick*, Turnbull, alle 3 van Newcastle; *Riga Packet*, Niemann, *Elisabeth*, Nepperus, *Arend*, Jonkhoff, *Gesina*, Bekkering, *Clara*, Wittrock, *Minerva*, Maas, alle 6 van Archangel; *Hermanus*, van der Laan, Bergen; en uitgezeild: *Vereeniging*. van Vliet, Bilbao; *Polly*, Paine, de stoomb. *Earl of Auckland* en *Queen*, alle 3 naar Londen; *Dorothy's*, Burdon, Newcastle; *Laetitia Lawson*, Cockerell, Hartlepool; *Jim Crow*, Wilson, Seaham; de stoomb. *Camerton*, Hull; *Emerald*, Ford, Ipswich; *Annechiena*, Schuring, St. Petersburg; *Eliza*, Vinkler, Dantzig; *Merwestroom*, Vernis, Bergen; *Theodor*, Harder, avontuur. Wind z. w.

Den 15den dezer van Maassluis uitgezeild: *Sandefiord*, Coper, *Jane Jackson*; Hall, beiden naar Newcastle; *Tweelingen*, Schoenmaker, Stettin; *Handelmaatschappij*, van Rossen, Noordzee.

Den 28sten Aug. te Lissabon binnengekomen: *Antilope*, Gnodde, Amsterdam.

Den 11den dezer van Liverpool uitgezeild: *Lucipara's*, Kloppenburg, Sydney N. S. W.

AMSTERDAM, 15 September. Het barkschip *Henriette*, kapt. Witsen Elias, 6 Julij te San Francisco gearriveerd, is 24 dito van daar naar Java vertrokken.

AMSTERDAM, 16 September. Het schip *de Zwaluw*, kapt. Visser, van Odessa te Falmouth om order aangekomen, is 12 dezer door de ambtenaren in beslag genomen wegens het aan boord vinden van eene partij genever in kelders.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

16 *September* 1852. — 4½ *ure.*

		van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½ pct.	64¾	13/16	—
" "	3 "	77¾	—	—
" "	4 "	96⅝	¾	96 11/16
Amortisatie-Syndicaat . .	3½ "	—	—	—
Handelmaatschappij . .	4½ "	—	—	—
Oost-Indische Leening. .	4 "	96¼	5/16	96¼
Aand. Holl. Spoorweg.		—	—	—
Leen. " " .	4½ pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½ "	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3 "	72⅛	¼	—
" . . .	5 "	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & Co. . . .	5 "	108⅜	½	108⅜
" " 1828/1829.	5 "	107½	—	—
Certificat. " 1831/1833.	5 "	96⅞	—	—
" " 1840. . . .	4 "	91⅝	—	—
" bij Stieglitz. . .	4 "	91⅛	—	—
" " " N. .	4 "	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6 "	71⅝	—	—
Certific. van " . .	6 "	72¼	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .	*f*	160	—	—
Obligatiën	4 pct.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	1 "	23¼	5/16	—
"	3 "	49⅞	15/16	—
" Binnenl. . .	3 "	45 1/16	⅛	45 1/16
Passiven		6 1/16	—	—
Bew. Coupon		2⅞	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5 pct.	—	—	—
" " " . . .	4 "	—	—	—
" Metalliek . .	5 "	78 13/16	79½	—
" " N. . .	5 "	91⅜	⅝	—
" " . .	2½ "	41⅛	¼	—
BELGIE, Certificaten	2½ "		—	—
Rothschild, ...	2½ "	52⅞	—	—
"	4½ "	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5 "	100⅝	¾	—
" " £ 200	5 "	100⅝	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4 "	42⅝	¾	42 11/16
"	4 "	39 3/16	5/16	—
Binnenlandsche à 1 conto	5 "	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	5 "	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¼ "	42	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2 "	22 11/16	23	—
MEXICO, Oblig. 1837 £ 100 .	3 "	26⅜	½	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.		4 7/16	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 105½. Aandeelen Haarl.-meer 5 pc. 104. Rusland cert. adm. Hamburg 5 pc. 104½. Spanje uitgest. schuld te Parijs 6 1/16. Oostenrijk Metall. La. B. 5 pc. 91½. Napels cert. bij *Lamaison & Bouwer* 5 pc. 98¼. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 5⅛. Brazilie geldl. 1843 van £ 100 5 pc. 100¾. Columbia Equador 4¼. Grenada obl. uitgest. 12 5/16 à ½. De 2½ pc. Met. 1851 40 11/16. De 6 pc. Turkije 104½ à ¾. — Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. BRASKAMP, Pres.

De binnenl. fondsen waren heden prijshoudende. — De belgische gezocht; spaansche onveranderd; portugesche aangeboden; russische nagenoeg als gisteren; 5 pc. oostenr. iets flaauwer; zuid-americaansche fondsen onveranderd.

FRANKFORT, 14 September. Metall. 5 pc. 82. Spanje 3 pc. 45½.

LONDEN, 14 September. De 3 pc. gecons. resc. 99⅞ à 100. Mexico 25½ à ¾. Spanje 1 pc. 23⅛ à ⅜. Turkije 6 pc. 10½ à ¾ pr.

PARIJS, 14 September. De 3 pc. renten 77 fr. 20; 4½ pc. 103 fr. 85. Spanje 3 pc. binnenl. 45.

ANTWERPEN, 15 September. Belgie 2½ pc. 55¾. Spanje 1 pc. 22 15/16.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 14 September. *Tarwe* oude flaauw; 120 à 125 p. o. r. *f* 6,40 à *f* 7,35; 123 à 127 p. Ommel. r. o. *f* 7 à *f* 7,70; 120 à 125 p. Ommel. witte *f* 6,40 à *f* 7,20. *Rogge* iets lager; 116 à 120 p. jar. inl. *f* 5,90 à *f* 6,20; 120 p. n. *f* 6,40. *Boekweit* williger; 116 à 120 p. n. gr. zand *f* 5,45 à *f* 5,75; 113 à 116 p. j. veen *f* 4,60 à *f* 4,90. *Garst* iets hooger; 99 à 103 p. n. winter *f* 4,55 à *f* 4,85. *Haver* als voren; 75 à 85 p. dikke br. *f* 2,65 à *f* 3,05; 65 à 72 p. w. voer *f* 2,20 à *f* 2,60. *Paardenboonen* willig, *f* 5,25 à *f* 5,50. *Gort* iets hooger; grove *f* 7,60; parel *f* 10,50 à *f* 12. *Koolzaad* flaauw, *f* 9 à *f* 10,10.

SNEEK, 14 Sept. *Boter* *f* 33,75 à *f* 34. *Kaas* *f* 18 à *f* 21,25.

218de STAATS-LOTERIJ.

Trekking der tweede Klasse.

4de Lijst. No. 17487, een prijs van *f* 2500. No. 3200, een prijs van *f* 1000.

⁂ **HOLLANDSCHE MAATSCHAPPIJ VAN LANDBOUW.**

Afdeeling Amsterdam.

TENTOONSTELLING

in **het Park**, van **BLOEMGEWASSEN, VRUCHTEN en TUINSIERADEN**, te houden op *Maandag, Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Vrijdag en Zaturdag*, den 20sten, 21sten, 22sten, 23sten, 24sten en 25sten September 1852, van des morgens 9 tot des avonds 6 ure.

De Leden der Maatschappij en de Inzenders, geene Leden zijnde, hebben persoonlijk den vrijen toegang. Zij, die geen Leden zijn, hebben toegang op Maandag, Dingsdag en Woensdag 20, 21 en 22 September tegen 50 Cents en op Donderdag, Vrijdag en Zaturdag tegen 25 Cents.

De toegang is uitsluitend door de deur aan de Dokzijde. Een ieder, zonder onderscheid of hij al dan niet Lid der Maatschappij is, wordt uitgenoodigd voorwerpen in te zenden. De naamlijsten der in te zenden voorwerpen moeten vóór of op den 13den September aan den Directeur der Tentoonstelling, den Heer GROENEWEGEN, Hortulanus aan *den Hortus Botanicus* te Amsterdam, vrachtvrij bezorgd worden. De Voorwerpen zelve moeten vrachtvrij worden ingezonden aan het Lokaal der Tentoonstelling, op den 16den September. Aan Handelaren in Bloemen wordt eene tegemoetkoming in de transportkosten toegekend, te weten: voor iederen Pot of Tobbe, verzonden uit Amsterdam en omstreken vijf Centen; voor de zoodanigen, komende uit Haarlem en omstreken zeven en een halve Cent; voor dezulken van elders verzonden tien Centen. De Naamlijst der Planten en andere Voorwerpen zal met het Verslag der Bekrooningen aan het Lokaal verkrijgbaar zijn.

Namens het Bestuur der Afdeeling,
F. A. W. MIQUEL, Voorzitter.
J. P. SIX, Secretaris.

⁂ **HOLLANDSCHE MAATSCHAPPIJ VOOR LANDBOUW.**

Aan de Leden wordt kennis gegeven, dat de WERKTUIGEN, ingezonden voor de *Algemeene Tentoonstelling* te Haarlem, beproefd zullen worden op Zaturdag morgen ten elf uur, den 18den September 1852, die voor den Akkerbouw in de Haarlemmermeer nabij den *Cruquius*, die voor Zuivelbereiding en andere in het Lokaal der Tentoonstelling te Haarlem.

De Algemeene Secretaris,
D. R. GEVERS DEYNOOT.

VEREENIGING

„Door Vermaak tot Nut"

VOLKSFEEST,

in den Haarlemmerhout, vóór het Paviljoen, op Zaturdag den 25sten September 1852, bij gelegenheid van de Tentoonstelling der Maatschappij van Landbouw te Haarlem.

Aanvang des namiddags ten 2 ure.

De Wedstrijden zullen bestaan in: **Mastklimmen, Ringsteken te Paard** en verschillende **Volks-Vermakelijkheden.**

Zij, die naar de fraaije uitgeloofde Prijzen wenschen mede te dingen, kunnen zich van heden af tot en met Woensdag den 22sten dezer aangeven, ten Kantore van den eerst ondergeteekende (Azijnmakerij) in de Achterstraat alhier.

Haarlem, F. H. KLEINE, President.
17 *September* 1852. A. VAN STRALEN, Secretaris.

NB. Behalve de Leden der Vereeniging, met hunne Dames, hebben *bij deze gelegenheid* ook de Leden van de Maatschappij van Landbouw, op vertoon van hun Diploma, persoonlijk vrijen toegang tot het afgesloten Terrein.

⁂ Getrouwd:

D. SPANJAARD,
Officier van Administratie bij Zr. Ms. Marine, en
S. M. VAN BALEN BLANKEN.

ST. MAARTENSBRUG, in de *Zijpe*, 15 September 1852.
Eenige en algemeene kennisgeving.

⁂ Bevallen van eene DOCHTER *HELENA FRANCKEN*, geliefde Echtgenoot van
RIJSWIJK (in *Gelderland*), J. A. VAN KRIEKEN.
den 12den September 1852.

⁂ Heden beviel door Gods goedheid van eene welgeschapene DOCHTER Vrouwe *R. BORMA*, geliefde Echtgenoot van J. VAN DER SCHAAFF.
WEESP, 12 September 1852.

⁂ Heden beviel voorspoedig van twee welgeschapen ZONEN *DOETJE HAMMING*, geliefde Echtgenoot van
NANNINGA UITTERDIJK,
Doopsgezind Leeraar.
DEN HORN (Gem. *Aduard*), 13 September 1852.

⁂ Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *J. W. VERBURGT*, geliefde Echtgenoot van
CH. M. HENNY.
ZUTPHEN, 13 September 1852.

⁂ Bevallen van eenen welgeschapen ZOON Vrouwe *U. KOL*, geboren Baronesse *d' ABLAING VAN GIESSENBURG*.
ZEIST, 13 September 1852.
Eenige kennisgeving.

⁂ Bevallen van eene DOCHTER *A. E. P. HUIJGENS, VAN OMMEN*.
'SGRAVENHAGE, den 13den September 1852.

⁂ Heden beviel van een ZOON Vrouwe *PAULINE JACQUELINE CORNELI BOOGAERT* geb. *VIS*.
MIDDELBURG, 14 September 1852.

⁂ Bevallen van eene DOCHTER Vrouwe *M. P. DE JONGH AUFFMORTH*.
STEENBERGEN, 14 September 1852.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *A. J. SCHUT*, Echtgenoot van
VENHUIZEN, C. J. FRANÇOIS,
den 14den September 1852. Predikant.

⁂ Bevallen van eene DOCHTER *J. VAN DER SNY-FELIX*, geliefde Huisvrouw van
DELFT, P. VAN RHIJN.
15 September 1852.

⁂ Heden overleed mijne dierbare Echtgenoot EYTJE VAN DER WILT, in den ouderdom van 68 jaren, na eene genoegelijke Echtvereeniging van 11 jaren.
BREUKELEN, JOH. REYERS,
11 September 1852. Schipper van *Breukelen*.

⁂ Heden avond overleed mijne Echtgenoote, PH. C. A. L. SOETENS, in den ouderdom van 31 jaren, met wie ik slechts *zeven* weken in den Echt mogt vereenigd zijn.
J. VAN VOLLENHOVEN.
WAALWIJK, 13 September 1852.
Eenige kennisgeving aan Familie en Vrienden.

⁂ Heden overleed, na eene kortstondige doch hevige ziekte, mijne dierbare Echtgenoot HELENA JACOBA THEODORA EVERTS, in den ouderdom van bijna 31 jaren. A. VAN PELT.
UBBERGEN, 13 September 1852.

⁂ Heden overleed, in den ouderdom van ruim 85 jaren, mijn' Echtgenoot de Wel-Edel-Gestrenge Heer HERMANUS MESMAN, in leven gepensioneerd Chirurgijn-Majoor bij het Leger in Oost-Indie.
DELFT, C. M. NAHLOP,
14 September 1852. Wed. *H. Mesman*.

⁂ Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 65 jaren, voorzien van de H. S. der Stervenden, de Hoog-Edele-Gestr. Heer P. B. SUY, gepens. Majoor der Infanterie, Ridder van den N. L. en van het Legioen van Eer, geliefde Echtgenoot van J. G. Barons TINDAL,
LENT, Wede. *Suy*.
15 September 1852. Eenige kennisgeving.
Op verlangen van den overledenen zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

⁂ De tweede bijeenkomst van Crediteuren in *het Faillissement* van J. W. W. RIPPE, Winkelier, in de Rijp, ter verificatie hunner schuldvorderingen, zal plaats hebben op Donderdag den 14den October e. k., des middags ten 12 ure, in een der Localen van het Huis van Justitie te Hoorn.

In die Vergadering zal tevens over een door den Gefailleerde aan te bieden *accoord* geraadpleegd en, zoo mogelijk, beslist worden. De Curator in het Faillissement,
Hoorn, W. C. J. DE VICQ,
15 *September* 1852. Advocaat.

⁂ J. VAN DER BEEK, Openbaar Onderwijzer te Dussen, bij Heusden, vraagt tegen half October of vroeger: een' ONDERMEESTER van eenigen Rang, en een' KWEEKELING ter opleiding. Er bestaat veel tijd en gelegenheid tot het aanleeren van drie Talen, Wiskunde, Handteekenen, enz. Adres *franco*, aan bovengenoemde, bij wien ook KOST-LEERLINGEN kunnen worden geplaatst.

⁂ W. SMITS, Onderwijzer te Gouderak, vraagt tegen 1 November, een' ONDERMEESTER, van eenigen **Rang, die zoo veel mogelijk de Kerkedienst kan waarnemen. Er bestaat gelegenheid tot het aanleeren van vreemde Talen, &c.**

⁂ J. HAGE, te St. Maartensdijk, Prov. Zeeland, verlangt zoo spoedig mogelijk: Eenen ONDERMEESTER, van geenen minderen dan den derden Rang, en admissie voor de Fransche Taal, tegen vrije Inwoning, Kost en een Salaris van *f* 100, benevens de helft in de opbrengst der lessen in het Fransch.

⁂ Men vraagt een' ONDERMEESTER, tegen primo November, P. G., van den 2den of 3den Rang: bekend met de leerwijze van den Hr. *Prinsen* en van een goed uiterlijk, tot de Assistentie van eenen bejaarden Onderwijzer ten platten lande. Kennis der Piano en het Fransch zal tot aanbeveling strekken. Adres *franco*, onder Lett. W., aan den Boekh. A. J. A. ROLDANUS te Oudewater.

⁂ Men vraagt op een Instituut: Een' SECONDANT, van de P. G., in staat de Jonge Heeren voor de Delftsche en Militaire Akademie bekwaam te maken. Behalve Kost en Inwoning is het Salaris *f* 300. Adres, onder Letter D., bij GEBR. MULLER, Boekhandelaars te 's Hertogenbosch. Brieven *franco*.

⁂ IVO OPSTELTEN, Kostschoolhouder te Wijchen bij Nijmegen, vraagt nog een' SECONDANT, van de Prot. Godsdienst. Belanghebbenden gelieven zich te adresseren per *gefrankeerde* Brieven, met opgave der Vakken, waarvan zij gewoon zijn onderwijs te geven. Indien men Handteekenen kan onderwijzen, zullen de Voorwaarden, die buitendien reeds gunstig zijn, nog beter worden.

⁂ Met 1o. November e. k. wordt te Amsterdam gevraagd: Een geëxamineerd APOTHEKERS-BEDIENDE, van goede getuigenis voorzien, tegen een ruim Salaris; met eenige inlichting wordt men verzocht zich te adresseren *franco*, onder Letter A., bij den Boekverkooper H. A. MEIJER, op den N. Z. Voorburgwal, over de Molsteeg, te Amsterdam.

⁂ In eene der voornaamste Steden des Rijks biedt zich voor een *fatsoenlijk* Jongeling de gelegenheid aan, om *met* of *zonder* Inwoning, als LEERLING geplaatst te worden in een BOEKHANDEL, waar goede gelegenheid bestaat zich tot het vak te bekwamen. Adres met *franco* Brieven, onder de Letters D. Z., aan J. H. KNOOP, Donkere Sparen, te Haarlem.

⁂ Men verlangt in een *Logement* en *Koffijhuis*, zoo spoedig mogelijk, op billijke voorwaarden: Eenen HUISKNECHT, die tevens in staat is, om naar eisch de Tafel te bedienen. Men vervoege zich in *persoon*, bij J. P. BACKER, geb. SCHOUTEN, Boekhandelares te Zalt-Bommel, bij wie men, te dien einde, de noodige aanwijzing kan erlangen.

⁂ **KOST- EN DAGSCHOOL,**
te SCHIEDAM.

De ondergeteekende, sedert *vier* jaren alhier gevestigd als Hoofdonderwijzer aan eene Schoolinrigting voor Jonge Lieden, uit den fatsoenlijken stand, wenschte, daar hij

kaliteit, enz. hem zulks ruimschoots veroorlooft, bij zijne *vijf* Kostleerlingen nog eenige te ontvangen; waartoe hij zich, langs dezen weg, bij Ouders en Voogden minzaam aanbeveelt.

Het Onderwijs omvat de *Moderne* Talen (voor de Oude bestaat hier ter stede ook gelegenheid), benevens al die kundigheden, waarop eene beschaafde Opvoeding pleegt aanspraak te maken, en welke den Aspirant voor de Academiën te Delft en Breda, den toekomstigen Handelaar, enz. dienstig zijn; terwijl bij de verstandelijke ontwikkeling de zedelijke vorming met zorg door hem behartigd wordt.

Hierop reflecterende gelieve men zich om nadere inlichtingen nopens Onderwijs, enz. *franco* te vervoegen bij de Wel-Ed. Heeren *G. H. M. Delprat*, Districts-Schoolopziener, Mr. *A. S. Milders*, *H. W. de Critter*, *J. van der Aa Criellaert* en *D. L. M. van Mierop*, allen te Rotterdam, of alhier bij de Wel-Ed. Heeren Dr. *A. Maas*, Mr. *P. Loopuyt*, Dr. *A. Knappert*, *A. Prins*, Ds. *N. I. A. Roldanus* en bij den Hoofdonderwijzer

Schiedam, J. J. VAN GERFSUM.
September 1852.

*** Eene fatsoenlijke JUFVROUW, van middelbare jaren, H. Godsdienst, negen jaren eene Huishouding en Kinderen verzorgd hebbende en daarvan de beste getuigenissen kunnende produceren, wenschte tegen November weder in een deftig burger Gezin werkzaam te zijn. Brieven *franco*, onder Letter K., bij de Boekhandelaren J. G. VAN TERVEEN en ZOON, te Utrecht.

*** Een DIENSTMEISJE van omstreeks 40 jaren, verlangt met November eene stille Dienst bij Burgerlieden van de Gereformeerde Godsdienst. Belangstellenden gelieven tot nader onderrigt, zich te vervoegen onder Letter G., bij de Boekhandelaresse de Wed. H. TJASINK, Utrechtschestraat, N°. 29, te Amsterdam, Brieven *franco*.

*** Men vraagt ten spoedigste, in eene Gemeente nabij Utrecht, eene TWEEDE MEID, van de P. G., goed humeur, in alle opzigte berekend voor haar werk en met de Wasch kunnende omgaan. Adres, met *franco* Brieven, onder Letter W., bij de Boekhandelaars A. F. BLANCHE en COMP., te Utrecht.

*** **ROYAUME DE BELGIQUE.**
Il existe depuis quatre ans à Liège un PENSIONNAT de jeunes gens, organisé sur le modèle des maisons de Paris. Ce pensionnat, dirigé par un Français, se distingue par la discipline qui y regne, l'excellente éducation, qui s'y donne, le respect qu'on y inspire pour les croyances religieuses des familles, et surtout par la bonté de l'inseignement s'Adresser pour les renseignements à M. GRANGÉ, Directeur, Rue des Clarisses à Liège.

*** *On demande dans une capitale de province, auprès de 4 jeunes gens de 8 à 14 ans, un GOUVERNEUR-EXTERNE, de la religion protestante, qui enseigne par principes le Hollandais, le Français, l'Anglais, l'Allemand, les mathématiques et tout ce qui concerne une éducation soignée. On donnera la préférence à celui, qui est à même d'enseigner les langues anciennes et le dessin. On est prié de s'adresser par lettres affranchies, sous les initiales I. M., chez la veuve H. MEIJER, Libraire à Zwolle.*

*** *On désire pour le mois de Novembre ou de Decembre, une DEMOISELLE Suisse, qui parle coulamment et correctement le Français. s'Adresser par lettres affranchies, sous l'initiale B., chez Monsieur DOORMAN, libraire à Utrecht.*

*** Op een in Zuid-Holland gelegen Dorp, door verandering van Woonplaats UIT DE HAND TE KOOP: Een onlangs nieuw gebouwd HUIS en SCHUUR, waarin eene florisante *Brood- en Beschuitbakkerij* wordt uitgeoefend, en jaarlijks p. m. 450 mudden Tarwe of Rogge verbakken wordt, zijnde teven eene Affaire in *Grutterswaren*. Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris Mr. C. A. KLUIT, te Alphen, in *persoon* of met *franco* Brieven, onder Lett. A.

BORSTAANDOENINGEN.

Verkoudheden, Zinkens, Heeschheid, Kinkhoest enz.

Uit de onderzoekingen, die door de Geneesheeren der Parijsche Hospitalen gedaan zijn, blijkt, dat de **Siroop en Borstkoekjes** der **Arabische Nafé**, van G. DELANGRENIER, te Parijs, de beste Borstmiddelen zijn om bovengenoemde *Aandoeningen* te bestrijden. Deze middelen maken eene uitzondering op andere bereidingen voor den Borst, doordien zij noch *Opium* noch *Zuren* bevatten.

MAAGPIJNEN.

Maagontsteking, Ontsteking van Maag en Ingewanden, Overprikkeling.

De lijders aan Maagpijnen en geprikkelde Ingewanden zullen, in den door *Delangrenier* bereiden *Racahout*, eene voor de Maag geschikte Spijs vinden; door deszelfs *voedende* en opwekkende eigenschappen is dezelve bijzonder geschikt voor *Vrouwen*, *Minnen* en *Kinderen*; deze zelfstandigheid bewaard de Kinderen voor *Engelsche Ziekte* en andere, aan dien leeftijd eigene ongesteldheden.

Deze bereidingen zijn de *eenigen*, die door de Geneeskundige *Academie* en *Faculteit* van Parijs goedgekeurd zijn.

Ten einde zich voor de Belgische namaak te behoeden, en overtuigd te zijn dat dezelve uit de Fabriek van den Heer *Delangrenier*, te *Parijs*, afkomstig zijn, moet men zich aan het *Hoofd-Depôt* voor Holland, bij den Heer *F. E. van Santen Kolff*, te Rotterdam, of de volgende Heeren Depôt-Houders aanmelden, alwaar deze bereidingen *alléén* in Flesschen of Doosjes afgeleverd moeten worden, die met het *Cachet* van den Heer *Delangrenier* verzegeld zijn, *H. van Kerckhoff*, Verkoophuis, te Amsterdam, en de Wed. *A. P. Milius*, te Utrecht.

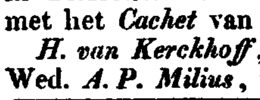

De Notarissen Mr J. A. VAN ROIJEN, te Zwolle, en H. KLEINHOONTE, te Dalfsen, zullen in *het Odéon* te Zwolle, op Maandag den 20sten September 1852, des middags om 12 ure, publiek aan de meestbiedende verkoopen:

DE HAVEZATHE

DE LEEMCULE,

met derzelver **REGTEN en AANHOORIGHEDEN**, gelegen in de Gemeente Dalfsen, aan den Grindweg en aan de Rivier de Vecht, op twee uren afstands van Zwolle; waaronder zes BOERENPLAATSEN en KATERSTEDEN; voorts een best Stuk Buitendijks HOOILAND *HET HEERENLAND* genaamd, enz. Ter gezamentlijke grootte van circa 140 Bunders.

Te veilen in zoodanige Perceelen en Massa's als bij afzonderlijke Biljetten nader zijn omschreven en bij de Conditiën vermeld; zullende ten slotte **in eene Massa** worden opgehangen de geheele **LEEMCULE**, onder voorbehoud alleen van uitzondering van **één Perceel** op een der Einden daarvan gelegen.

Bij inzate en hooging zijn de Percelen gebragt

als volgt:

Het 1e	Perceel op	*f* 20,000.	Het 23e	Perceel op	*f* 450.
„ 2e	„ „	„ 3,800.	„ 24e	„ „	„ 450.
„ 3e	„ „	„ 1,100.	„ 25e	„ „	„ 450.
„ 4e	„ „	„ 2,350.	„ 26e	„ „	„ 450.
„ 5e	„ „	„ 325.	„ 27e	„ „	„ 450.
„ 6e	„ „	„ 325.	„ 28e	„ „	„ 130.
„ 7e	„ „	„ 250.	„ 29e	„ „	„ 550.
„ 8e	„ „	„ 230.	„ 30e	„ „	„ 210.
„ 9e	„ „	„ 1,600.	„ 31e	„ „	„ 210.
„ 10e	„ „	„ 1,400.	„ 32e	„ „	„ 200.
„ 11e	„ „	„ 1,500.	„ 33e	„ „	„ 200.
„ 12e	„ „	„ 1,350.	„ 34e	„ „	„ 1,150.
„ 13e	„ „	„ 950.	„ 35e	„ „	„ 8,600.
„ 14e	„ „	„ 300.	„ 36e	„ „	„ 1,800.
„ 15e	„ „	„ 1,450.	„ 37e	„ „	„ 850.
„ 16e	„ „	„ 5,800.	„ 38e	„ „	„ 300.
„ 17e	„ „	„ 1,150.	„ 39e	„ „	„ 250.
„ 18e	„ „	„ 3,050.	„ 40e	„ „	„ 40.
„ 19e	„ „	„ 3,000.	„ 41e	„ „	„ 50.
„ 20e	„ „	„ 1,850.	„ 42e	„ „	„ 50.
„ 21e	„ „	„ 1,700.	„ 43e	„ „	„ 55.
„ 22e	„ „	„ 450.			

De aanwijzing geschiedt door JAN VAN LEUSSEN, Tolgaarder, en HENDRIK BREMMER, Arbeider, beide op *DE LEEMCULE*.

De **Goederen** zijn dagelijks te bezien, behalve het HEERENHUIS, hetwelk is te bezien met een Kaartje van een der Notarissen, alle Dingsdagen en Woensdagen.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij de voornoemde Notarissen, terwijl de Conditiën ter visie liggen bij den eerstgenoemde.

*** JOHs. NOMAN EN Zn., te Zalt-Bommel, hebben uitgegeven en is alom verkrijgbaar:

ENGELSCHE SPRAAKKUNST.

Door LINDLAY MURRAY, met toepasselijke Opstellen ter vertaling. Zesde veel verbeterde druk door F. M. COWAN, Lector aan het Gymnasien te Amsterdam, postformaat *f* 1,25.

VOOR LEESGEZELSCHAPPEN,

ziet heden bij den Boekverkooper P. D. J. QUANJER, te Zierikzee, het licht:

RAYMOND DE VITRY.

Geschiedkundige Roman uit den tijd van het Directoire.

NAAR HET FRANSCH VAN

Jûles de Saint-Félix.

In één Deel, gr. 8°., met gelithographieerd Vignet.
Prijs *f* 3.

*** **Van de Pers gekomen bij**
P. N. VAN KAMPEN, te *Amsterdam*:

HET HUIS MET DE ZEVEN GEVELS.

Een Amerikaansche Roman.

NAAR HET ENGELSCH VAN

Nathaniël Hawthorne,

DOOR C. M. MENSING.

Compleet in één Deel, met Vignet. . . . *f* 3,60.

HAWTHORNE wordt in zijn Vaderland (Amerika) onder de eerste Romanschrijvers gerangschikt. Tot aanbeveling van bovengenoemd werk diene verder, dat de *Revue Brittannique*, die slechts de Meesterstukken der Engelsche Roman-Literatuur aan hare lezers mededeelt, en o. a. in den laatsten tijd van *de Familie Caxton* en van *David Copperfield* eene vertaling geleverd heeft, thans ook dit verhaal, onder den Titel van *Les deux Familles*, in hare kolommen heeft opgenomen.

*** Bij GEBR. J. & H. VAN LANGENHUYSEN, te 's Gravenhage is van de pers gekomen:

Het Tweede en Laatste Stuk, van den Jaargang 1851—1852, der VERHANDELINGEN van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs, tegen den prijs van *f* 6,25, inhoudende:

1. Ontwerpen van het Gebouw voor de Tentoonstelling van Voortbrengselen van Nijverheid te *Londen*, door de Leden TETAR VAN ELVEN, F. W. CONRAD en C. OUTSHOORN, *met twee Platen*.
2. Memorie betreffende de Droogmaking der Legmeerplassen, door den Ingenieur van den Waterstaat J. G. VAN GENDT, *met eene Plaat*.
3. Over de Bouwmiddelen en de wijze van Uitvoering bij de Geniewerken, welke in de vallei van Ambarawa op *Java* worden aangelegd, met eene beschrijving der zamenstelling en inrigting van de Gebouwen binnen de vesting *Willem I*, door den Majoor-Ingenieur bij het Indisch Leger KEURENAAR, *met drie Platen*.
4. Over den vorm van Pijlers en Kolommen, door G. G. VAN DER HOEVEN, Luitenant-Ingenieur.
5. Beschrijving van de Croton-Waterleiding der Stad *New-York*, door G. G. VAN DER HOEVEN, Luitenant-Ingenieur., *met vijf Platen*.
6. Nota omtrent de Tabellen van de Waterstanden op de Nederlandsche Hoofdrivieren, gedurende het jaar 1851, door den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat M. H. CONRAD, *met vijf Tabellen*.

Uitgegeven voor rekening van het Instituut.

Dit Werk wordt *niet* in commissie verzonden en is alleen op aanvrage verkrijgbaar.

*** Door J. D. SYBRANDI, te Amsterdam, wordt met succes gedebiteerd:

DE TWEEDE DRUK van

DE ELECTRO-BIOLOGIE,

wetenschappelijk verklaard en hare **Geheimen ontsluijerd.** Naar de Voorlezingen van J. H. DODS, Verzameld en Uitgegeven door G. W. STONE, Vertaald en omgewerkt door een Med. Doctor. In gr. 8°. . . *f* 1,—.

Dit is het eenige Werkje, dat, Wetenschappelijk geschreven, over deze vreemde zaak, in onze Taal is uitgekomen.

*** Alom staat de inteekening open op:

FREDERIK WELDER,

of de invloed en de gevolgen van de teleurstellingen en rampen van dit leven op ons Hart en Wandel.

Een Zedekundig Verhaal uit den tegenwoordigen tijd.
Prijs per Exemplaar *f* 1,60,
en op best Papier „ 2,— of meer.

De geheele opbrengst dezer uitgave zal, na aftrek der onkosten strekken als bijdrage, tot daarstelling van het Fonds, benoodigd voor den opbouw eener Protestantsche Kerk te *Weert*.

*** G. B. VAN GOOR, te Gouda, heeft alom verkrijgbaar gesteld:

MEVROUW VAN MEERTEN, JACOB CATS,

DE GIDS EN TROOST, INZONDERHEID DER OUDEN VAN DAGEN.

Eene **BLOEMLEZING** uit zijne belangrijkste Werken. Prijs 90 Cents.

Dit Werkje, waarschijnlijk wel het laatste, dat het Publiek van de alom gevierde **MEVROUW VAN MEERTEN** te wachten heeft, vindt zeer zeker een gunstig onthaal; **CATS** uit zijne werken geteekend, in zijn leven, denken en doen, moet bij Menschen van allen Stand, bij jongen en ouden hoogst aangenaam zijn.

Door denzelfden wordt met succes gedebiteerd:

MOEDERZORG EN MOEDERVREUGDE.

Woorden van Liefde en Ernst, over de verpleging der Kindschheid.

Door eene Moeder. Met eene voorrede van **Dr. *DIESTERWEG*.** *Prijs f* 1,25.

Nederlandsche Moeders, die niets hoogers kennen dan hunne Kinderen tot ware menschen op te voeden, zullen met graagte een Werkje aanschaffen, dat zoo menige verstandige, schrandere raad uit de schatkist der ervaring en des nadenkens, in zich bevat.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is uitgegeven en wordt met succes gedebiteerd:

I. PANORAMA DER BEWOONDE AARDE.

EENE AFBEELDING EN BESCHRIJVING

van de merkwaardigste voortbrengselen der Aarde en hare Bewoners, naar de verschillende Aardgordels,

DOOR

Dr. D. LUBACH en W. M. LOGEMAN.

In gr. 4to form., met 10 Platen, waarop ruim **700** gekleurde Afbeeldingen uit het *Planten- en Dierenrijk*; eene *Kaart*; eene *Wetenschappelijke Inleiding* met een aantal Figuren, en een *Alphab. Zaakregister*.

Prijs compl. in sterken Prachtband *f* 12.

II. MUSEUM DER NATUURLIJKE HISTORIE.

EENE

BESCHRIJVING DER ZOOGDIEREN,

VOLGENS

BUFFON,

in de volgorde van *CUVIER*.

Met 140 gekleurde Afbeeldingen,

DOOR

VICTOR ADAM.

In roijaal 8vo formaat en sterken Band. Prijs *f* 8.
NB. Dit Werk koste vroeger *f* 16.

*** **VOOR GYMNASIËN EN SCHOLEN IS** bij den Boekhandelaar C. L. BRINKMAN te Amsterdam te bekomen:

BARBAULD, Hymns in prose for children; met vertalingen in het Fransch, Duitsch en Nederduitsch, door A. L. C. COQUEREL, N. G. VAN KAMPEN en J. TEISSÈDRE L'ANGE. . . . . *f* 1,25.

——— Hetzelfde voor Schoolgebruik, alleen in het Nederduitsch. . . . . *f* –,20.

BREDOW, Merkwürdige Begebenheiten aus der allgem. Weltgeschichte, ter vertaling in het Nederduitsch en Fransch. . . . . *f* –,90.

CICERONIS Cato major, sive de senectute; in usum scholarum edidit J. J. DE GELDER. . . . . *f* 1,—.

——— Laelius, sive de Amicitia dialogus; in usum scholarum edidit J. J. DE GELDER. . . *f* 1,25.

RUDIMENTA LINGUAE LATINAE. Herzien en verbeterd door J. S. LUTGERT. Met eene voorrede van W. J. ZILLESEN. . . . . *f* 1,25.

QUEROLUS sive Aulularia, Rec. et illustr. S. C. KLINKHAMER. . . . . *f* 3,—.

P. TERENTII AFRI comoediae, ed A. G. VAN CAPELLE, in plaats van *f* 1,80 tot verminderden prijs van . . . . *f* –,60.

De **APOKRIJFE EVANGELIËN**, benevens de Geschiedenis der Apostelen; volgens de uitgave van FABRICIUS, THILO en BORBERG, overgezet en met inleidingen en aanteekeningen voorzien, in een deel gr. 8°., 950 bladz. compr. druk . . . . *f* 8,—.

Hetzelfde werk, vierde stuk (voor de bezitters der 3 vorige.) . . . . *f* 2,—.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.